

گذرنامه سفر تغییر می‌کند؟

آغاز برنامه تزریق واکسن کرونا در برخی کشورها و بازگشایی بیشتر مرزها، گمانه‌زنی‌ها را برای تغییر «گذرنامه سفر» جدی‌تر کرده؛ اکنون این پرسش مطرح است ...

آغاز برنامه تزریق واکسن کرونا در برخی کشورها و بازگشایی بیشتر مرزها، گمانه‌زنی‌ها را برای تغییر «گذرنامه سفر» جدی‌تر کرده؛ اکنون این پرسش مطرح است که آیا «گذرنامه کووید» یا همان «پاسپورت واکسن»، قرار است شرط الزامی در سفرهای بین‌المللی شود؟

به گزارش ایسنا، ماجرای الزام همراه داشتن «گذرنامه مصونیت کووید» در سفرهای بین‌المللی، از استرالیا آغاز شده است؛ همزمان با اعلام برنامه زمان بندی تزریق واکسن کووید-۱۹ در این کشور. مدیرعامل یک شرکت هواپیمایی استرالیایی، شرط سفرهای بین‌المللی را واکسینه بودن مسافران تعیین کرده است. هرچند این شرکت هنوز برای تعیین این شرط در مسافرت‌های داخلی تردید دارد.

«کانتاس»، نخستین ایرلاینی است که از اجباری شدن واکسیناسیون مسافران در برابر ویروس کرونا در سفرهای بین‌المللی خبر داده و گفته انتظار می‌رود اطلاعات مربوط به واکسینه شدن مسافران در پاسپورت دیجیتالی آن‌ها ذخیره شود.

مدیرعامل این شرکت هواپیمایی می‌گوید: صحت‌هایی با دیگر خطوط هواپیمایی در سراسر جهان داشتم و فکر می‌کنم واکسینه شدن مسافران در برابر کووید-۱۹، به شرط شرکت‌های هواپیمایی در دیگر کشورها تبدیل شود.

در آمریکا نیز پیش از آنکه تزریق واکسن کووید-۱۹ تاییدیه‌های رسمی را بگیرد، چندین کمپانی متشکل از شرکت‌های هواپیمایی و زنجیره‌های مواد غذایی، کار روی تئوری «پاسپورت کووید» را آغاز کردند. گذرنامه کووید در واقع سندی است که ثابت می‌کند مسافر در برابر ویروس کرونا واکسیناسیون شده و این امکان را فراهم می‌کند تا با محدودیت کمتری سفر کند.

تئوری پردازان گذرنامه کووید، معتقدند از این امکان نه فقط در سفر، بلکه برای دسترسی به کنسرت‌ها، مسابقات ورزشی و اجتماعات بزرگ می‌توان استفاده کرد. این طرح قرار است ابتدا در شرکت‌های هواپیمایی JetBlue، United Airlines و Virgin Atlantic و تعدادی از شرکت‌های هواپیمایی در اروپا آزمایش شود. هرچند، برآورد این شرکت‌ها بر آن است که با توجه به حجم واکسن در دست تولید، این طرح را خیلی زود نتوان فراگیر و جهانی کرد.

سازمان بهداشت جهانی گزارش کرده که در حال حاضر ۱۷۲ کشور با مرکز دسترسی جهانی به واکسن کووید-۱۹ همکاری می‌کنند، هدف این مرکز دسترسی منصفانه تمام کشورها به واکسن است؛ چرا که نگرانی‌هایی از بابت توزیع ناعادلانه واکسن در کشورهای کم‌درآمد و فقیر وجود دارد. از همین رو، درباره محدودیت دسترسی همگان به «گذرنامه کووید» نگرانی‌هایی مطرح شده است. برخی محققان و پزشکان می‌گویند: با توجه به اختلاف در سیستم‌های مراقبت‌های بهداشتی کشورها، ممکن است برخی به راحتی به واکسن کووید دسترسی نداشته باشند.

سازمان بهداشت جهانی نیز قبلاً قابلیت اطمینان به گذرنامه به اصطلاح کووید را زیر سؤال برده است؛ چرا که علاوه بر آن نگرانی‌های اخلاقی، مقامات پزشکی هنوز نمی‌دانند مصونیت واکسن چه مدت طول می‌کشد.

با این وجود، انجمن حمل و نقل هوایی بین‌المللی (IATA) که نمایندگی ۲۹۰ شرکت هواپیمایی در سراسر جهان را دارد، در ۲۳ نوامبر (سوم آذرماه) اعلام کرد که در مراحل نهایی تهیه «پاسپورت دیجیتالی واکسن» برای مسافران است. این سند دیجیتالی سلامت، «IATA Travel Pass» نامیده می‌شود که روشی برای نشان دادن وضعیت واکسیناسیون و نتایج آزمایش کرونا (PCR) است که این اطلاعات، با شرکت‌های هواپیمایی و مرزی به اشتراک گذاشته خواهد شد.

به نظر می‌رسد شرکت‌های هواپیمایی از جمله پیشران‌های تئوری گذرنامه کووید هستند. آخرین برآورد از میزان خسارت تحمیل شده از همه‌گیری ویروس کرونا به صنعت هوایی جهان، ۳۱۴ میلیارد دلار بوده است. این ویروس حدود ۸۰ درصد پروازها را در تمام مناطق، زمین‌گیر کرده و به اندازه یک دهه صنعت هوایی را به عقب رانده است.

اما پیش از آن که تلاش برخی کشورها برای دستیابی به واکسن کووید-۱۹ به بار بنشیند و طرح‌های مرتبط با گذرنامه کووید به نتیجه برسد، روزنامه نیویورک تایمز از تعیین شرط دیگری برای سفرهای بین‌المللی گزارش داده بود که همین حالا در شرکت‌های هواپیمایی اجرا می‌شود؛ «گذرنامه سفر ایمن» یا همان تست تشخیص کووید-۱۹. شرکت‌های هواپیمایی در شرایطی که هنوز تزریق واکسن کرونا فراگیر نشده است، داشتن گواهی سلامت را راهی مطمئن برای سفرهای بین‌المللی دانسته‌اند.

متخصصان علوم پزشکی، پس از آن که چین به عنوان نخستین کانون انتشار کووید - ۱۹ معرفی شد، مسافران را از عاملان اصلی جابه‌جایی این ویروس دانستند. برای همین در اقدامی سریع، بیشتر مرزها مسدود و پروازهای بین‌المللی به چین متوقف شد.

اینک با گذشت یک سال از شناسایی ویروس کرونا و افزایش امیدواری از این بابت که واکسن کووید به زودی شروع به شکستن محدودیت‌های زندگی و احیای دوباره سفرهای بین‌المللی کنند، کشورهای بیشتری مرزها را به روی مسافران گشوده‌اند. حدود ۷۰ درصد کشورهایی که به دنبال همه‌گیری این ویروس، مرزهای خود را به روی مسافران مسدود کرده بودند، به شرط تست تشخیص کرونا (PCR)، برنامه بازگشایی تدریجی مرزها را از سر گرفته‌اند.

تحقیقات تازه سازمان جهانی جهانگردی نشان می‌دهد تا کنون ۱۵۲ کشور مرزهای خود را به روی مسافران بین‌المللی باز کرده‌اند. هرچند هنوز برخی کشورها در پذیرش همه شهروندان خارجی تردید دارند و ترجیح می‌دهد در گام‌های نخست، با کشورهای موفق در مهار ویروس کرونا، تعامل داشته باشند.

هم‌اینک، شرط سفر به بیشتر این کشورها از جمله ایران، داشتن گواهی سلامت کرونا (تست PCR) یا در اصلاح، «گذرنامه سفر ایمن» است. در حال حاضر شرکت‌های هواپیمایی از مسافران، پیش از سوار شدن، نتیجه منفی تست کرونا را می‌خواهند.

کشورها هنوز درباره سیاست‌های احتمالی در سفرهای بین‌المللی آینده، با توجه به سطح تولید واکسن کووید-۱۹ که همچنان با نیاز جهانی تناسب پیدا نکرده است، اظهارنظر مطمئن و قطعی نداشته‌اند.

آخرین گزارش سازمان جهانی جهانگردی نشان می‌دهد صنعت سفر و گردشگری تا پنج ماه نخست سال ۲۰۲۰ متحمل ۳۲۰ میلیارد دلار خسارت شده و در هشت ماه نخست همین سال تا منفی ۷۰ درصد رکود را تجربه کرده و ۱۲۰ میلیون فرصت شغلی در آن به مخاطره افتاده است.